

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”

Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра теорії держави і права та конституційного права

Затверджую:

Директор Навчально-наукового
інституту права ім. князя
Володимира Великого

Схвалено на засіданні кафедри
теорії держави і права та
конституційного права
Протокол № 3 від 23.10.2024р.
Завідувач кафедри

Анатолій КИСЛИЙ

2024 р.

Анатолій Талах

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

Спеціальності: **081 Право**

Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **081«Право»**

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Веклич Владислав Олександрович - доктор юридичних наук, професор кафедри теорії держави і права та конституційного права ВВ
(підпис)

Викладач:

Веклич Владислав Олександрович - доктор юридичних наук, професор кафедри теорії держави і права та конституційного права ВВ
(підпис)

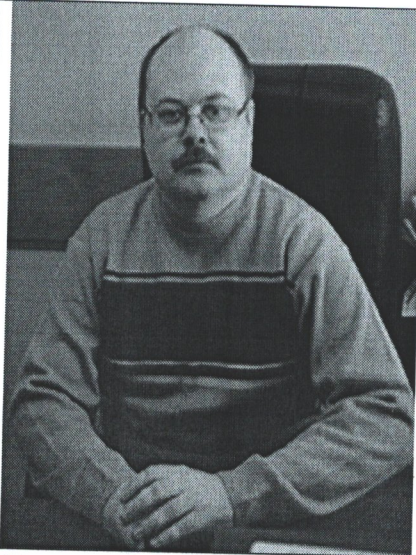
Силябус розглянуто на засіданні кафедри теорії держави і права та конституційного права

Протокол від 23.10.2024р. № 3

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Історія держави та права зарубіжних країн
Шифр та назва спеціальності	08 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредита/120 год Лекції : 26 Семінарські заняття: 26 Самостійна робота студентів: 68
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-istorii-ta-teorii-derzhavi-i-prava/robochi-navchalni-programi10.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Веклич Владислав Олександрович
	Доктор юридичних наук
	Професор кафедри теорії держави і права та конституційного права
Дисципліни, які викладає НПП	Історія держави та права зарубіжних країн, Історія держави та права України, Практичні напрями підготовки виступів на наукових конференціях, наукових доповідей та наукових статей, Римське право
Напрями наукових досліджень	Історія держави і права; права людини; теорія юридичної науки; теорія держави і права.
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2608-6781 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=WBfH9f4AAAAJ&hl=ua
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	tdp413@ukr.net
Контактний тел.	(044) 490-95-02

Телефон кафедри	(044) 496-97-69, 71-92
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-istorii-ta-teorii-derzhavi-i-prava.html

Анотація курсу. Історія держави та права зарубіжних країн, як специфічна сфера наукових і освітніх знань, відіграє особливу роль у соціумі та покликана, з одного боку, здійснювати повною мірою функцію передачі історичного досвіду людства щодо державно-правових явищ, їх властивостей, особливостей і якостей, а з іншого - забезпечувати розвиток держави і права, або ж у крайньому разі, забезпечувати нівелювання перешкод для цього. Важливо зазначити, що історія держави та права зарубіжних країн залишилася вагомим чинником опанування та засвоєння майбутніми фахівцями юридичної сфери специфічних відомостей щодо правових і державних інститутів у їх ретроспективі. Разом з тим на різних етапах змінювалися пріоритети, які стосувалися цього напрямку знань. Залежно від потреб ще радянської партноменклатури держава і право всупереч науковому підходу розглядалися як інструмент ідеологічного впливу щодо майбутніх посадових осіб та представників юридичної сфери, що спотворювало правову дійсність і у подальшому стало підґрунтям для розробки асоціальних і протиправних концепцій всередині окремих державних утворень на північному сході Європи. Так, викривлення об'єктивних відомостей щодо держави і права має наслідком внутрішню дестабілізацію всередині відповідних держав та може спричинити деструктивні процеси міжнародного рівня і відповідну дестабілізацію, що набуває особливої вагомості за умови актуалізованої глобалізації. Саме тому фахівці юридичної сфери повинні також бути поінформованими щодо загроз, які може бути спричинено за умови ідеологізації об'єктивних відомостей державно-правового характеру. Таким чином, історія держави та права зарубіжних країн має стати підґрунтям для засвоєння особами, що навчаються, ціннісних пріоритетів і вагомості наукового підходу, який є позбавленим ідеологічних впливів, з подальшим урахуванням позитивних зразків, а також помилок і прогалин, які мали місце щодо держави і права зарубіжних країн у минулому.

Предмет вивчення дисципліни — держава і право зарубіжних країн у широкій ретроспективі, а також суспільні відносини, які виникали у зв'язку з відповідними явищами історичної дійсності у зарубіжних країнах.

Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти навичок щодо оволодіння сукупністю знань з історії держави і права у зарубіжних країнах, особливостей супровідних історичних тенденцій і явищ, їх аналізу та урахування за сучасних умов з метою протидії деструктивним внутрішньодержавним і соціальним процесам, які могли б спричинити загрози щодо вітчизняної держави, правової системи і національного права України.

Завдання навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти якісного і чіткого уявлення про історію держави і права зарубіжних держав, а також про їх основні принципи та інститути, про напрями, ретроспективу і особливості правового регулювання суспільних відносин, набуття навичок роботи з історичними відомостями і матеріалами, вміння вирішувати практичні питання і ситуації з урахуванням здобутих знань.

Пререквізити навчальної дисципліни. “Теорія держави і права”, “Юридична деонтологія”, “Державне будівництво та місцеве самоврядування”, “Філософія”.

Постреквізити навчальної дисципліни. “Конституційне право України”, “Право Європейського Союзу”, “Міжнародне право”, “Міжнародний захист прав людини”.

Програмні компетентності.

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
-------------------------	--

	ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові/предметні) компетентності	СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання та розуміння структури правничої професії у сфері трудового права. СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. СК 6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України. СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Результати навчання	РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу. РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. РН 7. Скласти та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами. РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології. РН 11. Мати базові навички риторики. РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло. РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності. РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Зміст навчальної дисципліни.

№	Назва теми	К-сть годин, з них:	
		Лекції (Л)	Семін.зан (СЗ)
І семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Історія держави і права стародавнього та античного світу (рабовласницький тип держави і права)			
Тема 1.	Вступ до курсу «Історія держави і права зарубіжних країн»	2	2
Тема 2.	Рабовласницька держава і право Стародавнього сходу		
Тема 3.	Рабовласницькі держави та право стародавньої Греції (Спарта, Афіни).		
Тема 4.	Держава і право Стародавнього Риму		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Історія держави і права в середні віки (феодальна держава і право)			
Тема 5.	Ранньофеодальна держава і право (держава франків)	2	2
Тема 6.	Станово-представницька монархія в країнах Західної Європи		
Тема 7.	Станово-представницька монархія в Московії		
Тема 8.	Держава і право Арабського Халіфату	2	2
Тема 9.	Абсолютна монархія в країнах Західної Європи		
Тема 10.	Абсолютна монархія в Російській імперії		
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. Держава і право нового часу (буржуазна держава і право).			
Тема 11.	Держава і право буржуазної Англії.	2	2
Тема 12.	Історія держави і права США.	2	2
Тема 13.	Виникнення і розвиток буржуазної держави і права у Франції	2	2
Тема 14.	Виникнення держави і права буржуазної Німеччини	2	2
Тема 15.	Паризька Комуна та утворення Третьої Французької республіки	2	2
Тема 16.	Держава і право Російської імперії XIX-початку XX століття	2	2
Тема 17.	Держава і право Росії в період імперіалізму та першої буржуазно-демократичної революції		
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4. Історія держави і права новітнього часу			
Тема 18.	Жовтнева революція в Петрограді. Створення та розвиток Радянської держави і права (1917-1921р.р.)	2	2
Тема 19.	Вплив більшовицької держави і права на світову історію		
Тема 20.	Історія держави і права СРСР (1922-1945 р.р.)		
Тема 21.	Держава і право США в новітній час	2	2
Тема 22.	Післявоєнний державно-правовий розвиток країн світу	2	2
Тема 23.	Виникнення нових незалежних держав у Центральній Європі	2	2
	Форма контролю: залік	26	26

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Залік проводиться в кінці 1-го семестру.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА за залік(в балах) = результати поточної роботи протягом 1-го семестру.

Система оцінювання та вимоги.

1-й семестр.

	Тема 1, 2, 3, 4	Тема 5, 6, 7	Тема 8, 9, 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16, 17	Тема 18, 19, 20	Тема 21	Тема 22	Тема 23	Модульна контрольна робота 1***	Модульна контрольна робота 2***	Залік Загальна кількість балів
	СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3	СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6	СЗ 7	СЗ 8	СЗ 9	СЗ 10	СЗ 11	СЗ 12	СЗ 13			
Робота на семінарському занятті (СЗ)*	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
Робота на семінарському занятті (СЗ)*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	11	100

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 5 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 1 бал.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 22 питань.

Види тестових завдань:

- 3 вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- 3 вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **11 балів** (0,5 балів за 1 правильну відповідь).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «Історія держави та права зарубіжних країн» (для бакалаврів) передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, які проводяться у Навчально-науковому інституті права ім. князя Володимира Великого, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів). Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і семінарських занять співпадають. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

В кінці вивчення другого змістовного модуля проводиться модульна контрольна робота 1 (Тема 1-10). На останньому за розкладом занятті проводиться модульна контрольна робота 2 (Тема 11-23). Результат модульних контрольних робіт для студента, який не з'явився на контрольні заходи, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульні контрольні роботи.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. <https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-istorii-ta-teorii-derzhavi-i-prava/robochi-navchalni-programi10.html>
2. <https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-istorii-ta-teorii-derzhavi-i-prava/silabusi13.html>

Рекомендовані джерела інформації.

Основні:

1. Історія держави і права зарубіжних країн: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки ; Бандурка О. М., Швець Д. В., Бурдін М. Ю., Головка О. М., та ін. ; вступ. Слово О. М. Бандурки. Харків : Майдан, 2020. 618 с.
2. Реміні Р. Коротка історія США. К: Віват, 2022. 496 с.
3. Плохій С. Російсько-українська війна: повернення історії. ; пер. з англ. М. Ларченка. Харків: КСД 2023. 400 с.

4. Бурдін М.Ю., Гавриленко О.А., Головка Б.Г. та ін. Історія держави і права зарубіжних країн. Хрестоматія-практикум: навчальний посібник. Харків: Майдан, 2023. 904 с.
 5. Історія держави та права зарубіжних країн (схеми і таблиці): навчальний посібник / О. В. Шкуратенко, Н. О. Дорошук, Ю. В. Сокур та ін. Київ: ТОВ «7БЦ», 2023. 152 с.
 6. Талдикін О. В. Історія держави та права зарубіжних країн (структурно-логічні схеми і таблиці) : навч. посібник. У 3-х ч. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2024. Ч. 1. 256 с.
 7. Трофанчук Г. І. Історія держави та права зарубіжних країн. Київ : Юрінком Інтер, 2024. 396 с.
 8. Дручек О.В., Волюйко О.М., Вовк В.М., Посмітна В.В., Коба М.М. Історія держави і права зарубіжних країн. Київ 2024. 186 с.
 9. Марченко О. В. Історія держави і права зарубіжних країн : підручник У 2-х т. Т.1. Дніпро : ДДУВС, 2024. 312 с.
 10. Кульчій І.О. Навчальний посібник до вивчення дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн» для студентів спеціальності 081«Право» першого рівня вищої освіти. Полтава : Нац. ун-т ім. Ю. Кондратюка, 2024. 226 с.
 11. Сич О.І. Всесвітня історія. Ранній Новий час (XVI–XVIII ст.): навч. Посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2024. 168 с.
 12. Kerner R.J. Urge to the sea : the course of russian history. Univ. of California Press, S.I, 2022. 244 p.
- Додаткові:**
13. Ткаченко В.М. Наративи історичної пам'яті в політичному транзиті України та Росії: монографія. Науковий редактор кандидат політичних наук, старший науковий співробітник П.Ф. Вознюк. ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». Київ: 2020. 144 с.
 14. Історія держав і права зарубіжних країн: практикум. Уклад. В. Б. Череватюк. Київ: НАУ, 2021. 56 с.
 15. Кирилюк Ф.М., Батрименко О.В., Мельник В. М. Історія зарубіжних політичних вчень: презентаційний навч.-метод. посіб. - К.: ЦУЛ, 2022. - 208 с.
 16. «Твоє завдання – стерти українську націю з лиця землі»: РПЦ роздає пам'ятки солдатам, які йдуть на війну. 27 квітня. 2022. URL: <https://patrioty.org.ua/society/tvoie-zavdannia--sterty-ukrainsku-natsiiu-z-lytsia-zemli-rpts-rozdaie-pamiatky-soldatam-iaki-idut-na-viinu-419212.html>
 17. Литвинов, О. М. Денацифікація росії як проблема України: деякі питання для обговорення (філософсько-правовий ракурс). Вісник Луганського навчально-наукового інституту імені Е.О. Дідоренка. 2023. № 2. С. 43–68.
 18. Російсько-українська війна. Енциклопедичний глосарій. Упорядники: д. і. н., проф. А. Киридон, к. і. н., доц. А. Іваненко; за заг. ред. д. і. н., проф. А. Киридон. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2024. Вип. 1. 352 с.
 19. Новіков В. І. Пропаганда і дезінформація в медіа: історія та інструментарій (на прикладі ведення пропаганди під час повномасштабного вторгнення росії в Україну) : кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» : спец. 061 «Журналістика» / В. І. Новіков ; ЧНУ ім. Петра Могили. Миколаїв, 2024. 77 с.
 20. Steinberg J. W. The military history of Romanov Russia. War & Society. 2021. 40 (2). P. 155–168.
 21. Weller R. C., Emon A. M. Reason, Revelation and Law in Islamic and Western Theory and History. Islam and Global Studies. Springer Nature, 2021. 174 p.
 22. Thatcher I. D. Late imperial Russia. Manchester, England: Manchester University Press, 2024. 208 p.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України . URL: <https://ccu.gov.ua/>
5. Офіційний веб-портал Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. URL: <http://www.ombudsman.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
7. Офіційний веб-портал Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/>

8. Офіційний веб-портал Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
9. Офіційний портал бібліотеки ДНТБ України. URL: <https://dntb.gov.ua/>
10. Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe
11. Електронний каталог Міжнародного бібліотечно-інформаційного центру ім. Ярослава Мудрого Міжрегіональної Академії управління персоналом. URL: <https://library.maup.com.ua/katalog/>